

मराठी दैनिक

मराठी एकीकरण

बातमीपत्र

○संपादक : डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक

○उप संपादिका : .सौ. प्रीती दिपक नाईक

○कार्यकारी संपादक : श्री. विनोद दशरथभट्टे

● वर्ष -०५ ● अंक-१९ ● मुंबई, बुधवार, २० ऑगस्ट २०२५ ● पृष्ठ-८ ● मूल्य-५ रु.

MARATHI EKIKARAN BATMIPATRA

वारजला नाहो तर बरसला

■ बातमी /लेख, प्रीती दिपक नाईक

सोमवार सकाळपासून पावसाने मुंबईला झोडपून काढल्याने काही भागांमध्ये पाणी तुंबण्याचे प्रकार घडले. अंधेरी सब थे, माटुंगा गांधी मार्केट, किंग्ज सर्कलसह कुर्ला, गोरगाव, चेबूर चेवूर आदी भागांमध्ये पाणी भरण्याचे प्रकार घडल्याने मुंबईकरांची सकाळी त्रेधातिरपीट उडाली. अचानक सकाळच्या वेळेत सर्वाधिक पाऊस कोसळल्याने तुंबलेल्या पाण्यामुळे रस्ते वाहतूक तसेच पश्चिम आणि मध्य रेल्वेच्या वाहतुकीवर मोठा परिणाम दिसून आल्याने मुंबई महापालिकेसह जनतेची दणाढाण उडाली. रेल्वे रुळांवरच पाणी तुंबल्याने मध्य रेल्वे आणि पश्चिम रेल्वेची वाहतूक विस्कळीत झालीच, तर अनेक ठिकाणी वाहनांचे मार्ग अन्य रस्त्याने वळवण्यात आले आल्याने नागरिकांना प्रचंड हाल होत होते.

मध्य रेल्वे मार्गावर पाणी तुंबण्याचे प्रकार घडले असले तरी पश्चिम रेल्वेच्या माहीम आणि दादर रेल्वे स्थानकादरम्यान रुळांवर पाणी साचल्याने नक्की या तुंबणाऱ्याला पाण्याला जबाबदार कोण असा प्रश्न उपस्थित होऊ लागला आहे. महापालिका प्रशासनाच्यावतीने पावसाळ्यापूर्वीच्या नालेसफाईचे काम शंभर टक्के झाल्याचा दावा केला जात असून तिन्ही रेल्वे मार्गांवरील कल्पहर्ट अर्थात मोऱ्यांच्या सफाईसाठी महापालिकेच्यावतीने दरवर्षी चार ते पाच कोटी रुपयांचा निधी दिला जातो. मंदाही माबाबतचा निधी

दिल्यानंतरही रेल्वे मार्गावर पाणी तुंबण्याचा प्रकार घडला. सकाळी आठच्या दरम्यान ३.५४ मीटर उंचीची मोठी भरती असल्यामुळे तसेच याच कालावधीमध्ये सरासरी दीडशे मि.मी. एवढा पाऊस पडल्याने पंप लावूनही पाण्याचा निचरा योग्यप्रकारे होऊ शकला नाही, परिणामी सकाळी अनेक भागांमध्ये पाणी तुंबल्याने रेल्वेसह रस्ते वाहतुकीवर मोठा परिणाम झाला आहे. महापालिकेने अनेक ठिकाणी पंप लावूनही त्याचा परिणाम दिसून आला नाही. अनेक ठिकाणी पंप लावूनही पाणी तुंबल्याने प्रशासन पावसाने घेतले परीक्षेत रापशेल अवशस्वी ठरल्याचे दिसून आले. दरम्यान कार्यालये लवकर सोडल्याने संध्याकाळी ४ नंतर पाऊस ओसरला तरी रेल्वे स्थानकांवर प्रवाशांच्या गर्दीन

शहर नामः शीव गांधी मार्केट, माटुंगा पाच उद्यान, दादर टी.टी. रोड, मिस्त्री दर्गा वडाळा अटॉप हिल, परेल टी.टी. दादर हिंदू कॉलनी, वडाळा सीजीएस कॉलनी, वडाळा किडवाई मार्ग, परवा मितवाला रोड, गोल देऊळ. पूर्व उपकनहः कुर्ला रेल्वे स्टेशन, विकोकी परेश पार्क, मानखुर्द सब दे, शेल कॉलनी, कुर्ला शिवसुधी तथा नेहरूनगर, चेबूर आरसीएपा पुल, घेवूर टिळक रोड, पश्चिम उपनगरः अंधेरी सब दे, गालाड सब दे, पोयसर सब दे

झाड पडून एकाचा मृत्यू, एक जखमी

नेपियन्सी रोड येथील शिमला हाऊस, गोदरेज बाग येथील हैदराबाद इस्टेट कॉर्टर्स या सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारित येणाऱ्या वास्तूच्या संरक्षण भिंतीचा भाग झाडावर पडला गेला. हे झाड पडण्यामुळे एक व्यक्ती जखमी झाला. त्यांना तातडीने नायर रुग्णालयात उपचारार्थ नेले असता कर्तव्यावर असलेल्या वैद्यकीय अधिकारी यांनी त्याला मृत घोषित केले. सतीश विरके असे त्याचे नाव असून ते ५५ वर्षांचे होते. तसेच अंधेरी सहार रोड, पारशी वाडी येथे झाड पडून एक व्यक्ती जखमी झाली. या जखमी व्यक्तीवर कुपूर रुग्णालय येथे उपचार सुरू आहेत. या जखमी व्यक्तीचे नाव जयंत गोसावी असून त्यांचे वय ४० वर्षे एवढे आहे.

मच्छीमार, नागरिकांना सतर्कतेचे आवाहन !

कोकण किनारपट्टीवर सोमवार, दि. १८ ऑगस्ट ते शुक्रवार, दि. २२ ऑगस्ट दरम्यान वादळी वाऱ्यासह अतिवृष्टीची शक्यता भारतीय हवामान खात्याने वर्तवली आहे. या कालावधीत समुद्रातील वाऱ्याचा वेग ४५ ते ५० कि.मी. प्रति तासी राहणार असून तो ६५ कि.मी. प्रति ताशीपर्यंत जाण्याचा अंदाज हवामान खात्याकडून वर्तवण्यात आला असून या कालावधीत समुद्र वादळी वाऱ्यासह खवळण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे मच्छीमारांनी हवामान बदलावर लक्ष ठेवून सुरक्षेच्या कारणास्तव खोल समुद्रात जाऊ नये. तसेच किना-यालगतच्या नागरिकांनीही खबरदारी घ्यावी.

- मररयव्यवसाय व बंदरे मंत्री निवेश राणे

कुठे दरड कोसळली , तर कुठे रस्ते पाण्याखाली

मुंबईत कोसळणाऱ्या मुसळधार पावसाने दरडीप्रवण भागात राहणाऱ्या लोकांची झोप उडवली आहे. विक्रोळी येथे जयकल्याण सोसायटीजवळ झालेल्या भूस्खलनात एका एकाचा मृत्यू तर दोघेजण जखमी झाले. या घटनेनंतर मुंबईतील डोंगरी भागात तसेच दरडप्रवण भागात राहणाऱ्यांमध्ये एक भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. मात्र अशी कोणतीही घटना घडल्यास महापालिका युद्धपातळीवर मदतीसाठी सज्ज असल्याचे मुंबई महापालिकेचे आयुक्त भुषण गगराणी यांनी सांगितले. दरडी कोसळण्याची शक्यता असलेल्या अतिधोकादायक ठिकाणांमधील काही जागी यापूर्वीच संरक्षक भिंती बांधण्याचे काम करण्यात आले असल्याचेही आयुक्त गगराणी यांनी सांगितले. एकूणच पावसाळ्यातील साधीच्या आजारांपासून कोणत्याही दुर्घटनेचा सामना करण्यासाठी मुंबई महापालिका

सज्ज असल्याचे आयुक्तांनी सांगितले. भूस्खलन तसेच दरडी कोसळण्याची शक्यता असलेल्या जागांचे यापूर्वीच सर्वेक्षण करण्यात आले असून मुंबईत आजघडीला उपनगरात कुर्ला, भांडूप, घाटकोपर, विक्रोळी व मुलुंड अशा एकूण २४९ दरडीप्रवण ठिकाणे निश्चित करण्यात आली आहेत. यातील ७४

जागा धोकादायक तर ४६ अत्यंत धोकादायक म्हणून घोषित करण्यात आल्या आहेत. यातील काहीच जागा शहरी भागात असून उपनगरांमध्ये जास्त ठिकाण असल्याचे पालिकेच्या सूत्रांनी सांगितले. दरवर्षी पावसाळ्यात हा प्रश्न निर्माण होत असतो. महापालिकेच्या माध्यमातून यावर वेगवेगळ्या उपाययोजनाही राबविण्यात येत असतात. मात्र दगडीग्रस्त डोंगराळ भागात अधिकाधिक अनधिकृत झोपड्या तसेच वाढीव बांधकाम होत असल्यामुळे या दरडीग्रस्त भागात पावसाळ्यात निर्माण होणारा धोकाही दिवसेंदिवस वाढत चालला असल्याचे पालिकेच्या अधिकाऱ्यांक म्हणणे आहे. यातील अतिदोकादायक ठिकाणी संरक्षक भिंती बांधण्याचे कामही पालिकेकडून हाती घेण्यात आले असले तरी यातील बहुतेक ठिकाणे ही जिल्हाधिकारी व म्हाडाच्या जागेवर आहेत.

शिक्षक दिनासाठी वाड्यातून उज्जैनकडे ६०० किमी धाव प्रवास

■ वाडा (जि. पालघर) (संपादक सौ प्रीती नाईक)

समाजात शिक्षकांचे महत्त्व अधोरेखित करण्यासाठी आणि शिक्षक दिनी त्यांना अनेक आदरांजली वाहण्यासाठी वाडा तालुक्यातील विश्वास परशुराम कांबरे यांनी एक आगळावेगळ्या उपक्रम हाती घेतला आहे.

‘एक धाव मराठी माणसाच्या सन्मानासाठी, एक धाव शिक्षकांसाठी’ या संदेशासह ते वाडा पालघर (महाराष्ट्र) येथून उज्जैन (मध्यप्रदेश) पर्यंत तब्बल ६०० किलोमीटर धाव प्रवास करणार आहेत. ही धाव मोहीम दि. ३० ऑगस्ट २०२५ रोजी सकाळी ९:३० वाजता खंडेश्वरी नाका, वाडा येथून सुरू होणार असून, दि. ६ सप्टेंबर २०२५ रोजी उज्जैन येथे पूर्ण होणार आहे. यामध्ये ५ सप्टेंबर शिक्षक दिनाच्या निमित्ताने शिक्षकांचा गौरव करण्याचा उद्देश ठेवण्यात आला आहे.

एकट्याने एवढ्या मोठ्या अंतराचा धाव प्रवास करण्याचा धाडसी निर्णय घेतलेल्या विश्वास कांबरे यांच्या या उपक्रमाचे सर्वत्र कौतुक होत आहे. त्यांच्या या धाव मोहिमेमुळे शिक्षक दिनाच्या महत्त्वाला नवे स्वरूप प्राप्त होणार आहे.

► प्रवास प्रारंभ : दि. ३० ऑगस्ट २०२५, सकाळी ९:३० वा.

► ठिकाण : खंडेश्वरी नाका, वाडा (जि. पालघर)

एक धाव मराठी माणसाच्या सन्मानासाठी... एक धाव शिक्षकांसाठी...

वाडा ते उज्जैन (मध्यप्रदेश) धाव प्रवास (६०० कि.मी.)

धावपटू - कु. विश्वास परशुराम कांबरे
पत्नय - सु. सारंगी, ला. वाडा, जि. पालघर.
मो. ९०८००८०५१९ / ७७९९३३०५९

स.ज.सि.सि.

आणखरस दिवंगतीपूर्वक अर्पणित करित आहे की, मी विश्वास परशुराम कांबरे ग. सारंगी, ला. वाडा, जि. पालघर. एक धाव मराठी माणसाच्या सन्मानासाठी व एक धाव शिक्षकांसाठी दिनांक ३० ऑगस्ट २०२५ ते ६ सप्टेंबर २०२५ तेजी बाळा (महाराष्ट्र) ते उज्जैन (मध्यप्रदेश) जेव्हा तब्बल ६०० किलोमीटरचा प्रवास धावत पूर्ण करणार आहे. तसेच ५ सप्टेंबर २०२५ रोजी शिक्षक दिनानिमित्त शिक्षकांचा सन्मान वाढविण्यासाठी पूर्ण दिवस सकाळी १०० किलोमीटर उन्हाशी पाऊले धावणार आहे.

त्या निमित्ताने रविवारी दि. ३० ऑगस्ट २०२५ रोजी सकाळी दि. १०.३० वा. खंडेश्वरी नाका, वाडा येथे मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून मला शुभ आशीर्वाद द्यावेत, ही माझी इच्छा.

प्रवास सुरू : दि. ३० ऑगस्ट २०२५
वेळ : सकाळी १०.३० वाजता
ठिकाण : खंडेश्वरी नाका, वाडा.

ठाणे, कल्याणला 'मुसळधार' ने झोडपले

जनजीवन विस्कळीत; बाजारपेठांमध्ये शुकशुकाट

मुंबईत सुरू असलेल्या मुसळधार पावसामुळे जनजीवन विस्कळीत झालेले आहे. रस्ते, नाले दुतर्फा भरून वाहत आहेत, रस्त्याने चालणारे देखील अवघड झालेले आहे. मुंबई शहरासह उपनगरांमध्ये रविवारी रात्रीपासून मुसळधार पाऊस सुरू आहे. या पावसामुळे रस्ते वाहतूक तसेच रेल्वे वाहतुकीवर परिणाम झाला आहे. आठवड्याचा पहिलाच दिवस असल्याने विद्यार्थ्यांची शाळांमध्ये लगबग सुरू होती; परंतु पावसामुळे मुंबईतल्या शाळांना अध्यातूनच सुट्टी जाहीर करण्यात आलेली होती. ठाण्यासह उपनगरांमधल्या शाळाही सोडून देण्यात आलेल्या होत्या. ठाणे जिल्ह्यातील शाळांना सुट्टी जाहीर केल्यामुळे मुंबईतल्या शाळांनाही सुट्टी देण्याची मागणी होत आहे.

चाकरमान्यांनी केला घरीच आराम

► गेल्या दोन-तीन दिवसांपासून कल्याण-डोंबिवलीसह ग्रामीण भागात पावसाची संततधार सुरू आहे. पावसाच्या संततधारमुळे बाजारपेठांमधील रहदारी थंडावली असून हवेंत गारवा निर्माण झाला आहे.

► सोमवारी सकाळपासून पावसाचा जोर काहीसा जास्त असल्याने अनेक शाळा सोडून देण्यात आल्या, तर दुपारच्या सत्रांना सुट्टी जाहीर करण्यात आली. यामुळे विद्यार्थी आनंदित झाले आहेत. रस्त्यांवरील खडे आणि साचलेल्या पाण्यामुळे तसेच मुंबईत पावसाचा जोर जास्त असल्याने चाकरमानांनी अडकून पडतात. यामुळे काही चाकरमान्यांनी सोमवारी घरीच राहणे पसंत केले.

► शनिवारपासून कल्याण-डोंबिवलीत पावसाची संततधार सुरू आहे. गोकुळाष्टमीची सुट्टी असल्याने शनिवारी रविवारी सुट्टीच्या दिवशी पावसाचा फारसा परिणाम नागरिकांना जाणवला नाही. सोमवारी सकाळपासूनच पावसाच्या जोरदार सरी शहरात बरसत आहेत.

► पावसाचा जोर फारसा नसल्याने चाकरमानांनी कामावर जाण्यासाठी निघाले तसेच सकाळच्या सत्रातील शाळांदेखील नेहमीप्रमाणे भरल्या. मात्र १२ च्या दरम्यान पावसाचा जोर वाढण्यास सुरुवात झाली. दुपारी तीनपर्यंत कल्याण-डोंबिवली व सभोवतालच्या परिसराला पावसाने चांगलेच झोडपून काढले.

► नवी मुंबई शहरालाही सकाळपासून पावसाने झोडपले आहे. एपीएमसीमधील पाचही मार्केटच्या उलाढालीवर त्याचा परिणाम झाला. भाजी व फळ मार्केटमध्ये फळे व भाज्यांची विक्री कमी प्रमाणात झाली.

साचलेल्या पाण्यामुळे पादचाऱ्यांसह वाहनचालकांना अडचणी

कल्याणमध्येही पूर्वेला चवकी नाका, तीसगाव यांसह तिसाई परिसर आदी भागात पावसाचे पाणी साचले असल्याने तेथे वाट काढताना पादचारी, वाहनचालक आदींना अडथळे आले. शिवाजी चौकात नेहमीप्रमाणे वाहतूक कोडी झाली होती. भाजी मार्केट परिसरात वर्दळ होती; परंतु पावसामुळे धंदाला तेजी नसल्याचे सांगण्यात आले. स्टेशन परिसरात रिक्षा पकडण्यासाठी नागरिकांची धावपळ झाली. अपेक्षित ठिकाणी रिक्षा थायला तयार नसल्याने प्रवाशांची पंचाईत झाली.

मुंबईत एकीकडे मुसळधार पाऊस पडत असताना दुसरीकडे मोनोरेलसंबंधी जीवघेणी घटना घडली चेंबूर ते भक्ती पार्क धावत असताना मोनोरेलमध्ये तांत्रिक बिघाड झाला आणि मोनोरेल जागीच थांबली. सुमारे सव्वा तासांनंतर या मोनोरेलमधून प्रवाशांना सुखरूपपणे बाहेर काढण्यात आले. या दरम्यान, अनेकांचा जीव गुदमरला, अनेकांचा जीव टांगणीला लागला. त्यामध्ये भीतीने गांगलेल्या प्रवाशांनी हात जोडल्याचे दिसून

आले तर एका प्रवाशाने काच फोडून मोकळ्या श्वास घेण्याचा प्रयत्न केल्याचं दिसून आलं. चेंबूर ते भक्ती पार्क अशा धावणार-या मोनोरेलमध्ये काही तांत्रिक बिघाड झाला आणि ही ट्रेन जागीच थांबली. मोनोरेल एसी असल्याने दरवाजे बंद होते. मोनोरेल बंद झाल्यानंतर आधी आतील एसी बंद पडला. त्यामुळे आतील प्रवाशांना गुदमरल्याचा त्रास सुरू झाला. व्हेंटिलेशन सिस्टिम बंद पडल्याने हळूहळू आतील लाईटही बंद पडली आणि अंधार झाला. त्यामुळे या प्रवाशांमध्ये अधिकच भीतीचं वातावरण निर्माण झालं. दरम्यान, कुणीही काचेच्या जवळ थांबू नये असं आवाहन बचाव पथकाकडून करण्यात येत होते. तांत्रिक बिघाडामुळे बंद पडलेल्या मोनोरेलवतून प्रवाशांना बाहेर काढण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे मुंबई अग्निशमन दलाने मदत कार्य सुरू केले.

संपादक

दिपक मोरेश्वर नाईक

संपादकीय...

निवडणूक आयोगाची चपराक

सत्ताधारी पक्ष आणि विरोधी पक्ष यांच्यात वितुष्ट आले, ते अपरिहार्य आहे. पण राहुल गांधी यांनी सध्याच्या भाजप सरकारविरोधात जो पवित्रा घेतला आहे आणि सातत्याने ते एकच बोंब ठोकत आहेत, की मतचोरी झाली. त्यांचे साथीदार तेजस्वी यादव जे, की ज्यांचे वडील भ्रष्टाचाराच्या दलदलीत फसले आहेत. राहुल स्वतःही त्यांच्या मातेबरोबर नॅशनल हेराल्ड प्रकरणात आरोपांचा सामना करत

आहेत आणि सध्या पॅरोलवर आहेत. असो. पण सध्या राहुल यांनी निवडणूक आयोगाविरोधात जी मोहीम उघडली आहे ती त्यांची दासळलेली मनःस्थिती उघड करणारी आहे. कारण राहुल यांनी सातत्याने निवडणूक आयोगावर आरोप केले असले तरीही काल मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार यांनी पत्रकार परिषद घेऊन राहुल यांचे दावे साफ फेटाळून लावलेच, पण राहुल यांनी सात दिवसांच्या आत प्रतिज्ञापत्र सादर करावे अथवा त्यांनी देशाची माफी मागवी असा आदेश दिला आहे. राहुल यांचे लहान मुलासारखे वागणे आहे. लहान मुले जसे दारावरची बेल वाजवून पळून जातात आणि दर उघडले की कुणीही दिसत नाही तसेच आहे. निवडणूक आयोगावर त्यांनी आरोप केला आहे, की भाजपबरोबर हातमिळवणी करून आयोग मतचोरीच्या प्रकारांना चालना देत आहे. याचा ज्ञानेश कुमार यांना संताप आला आणि आता त्यांनी राहुल यांना सात दिवसांची मुदत दिली. अर्थात राहुल त्यांना उत्तर देणार नाहीत कारण त्यांच्याकडे कसलेही पुरावे नाहीत आणि त्यांना सत्याला सामोरे जायची तयारीही नाही. उलट आयोग आणि भाजप यांच्यावर वाटेल तसे आरोप करायचे आणि पळून जायचे हेच त्यांचे धोरण राहिले आहे. राहुल यांनी लोकशाहीच्या गांधीयालाच हरताळ फासला आहे. जगातील सर्वात मोठ्या लोकशाहीला आरोपीच्या पिंजऱ्यात उभे करण्याचे आणि येथील कोट्यवधी लोकांच्या मतदानाच्या हक्काबाबत राहुल यांनी शंका उपस्थित करून लोकशाहीवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे. राहुल यांच्यासारख्या व्यक्ती आत देशाच्या विरोधी नेते पदावर आहेत. त्यामुळे त्यांनी शंका उपस्थित केल्या, की देशविरोधी शक्तींना त्याचा फायदा होतो हे सत्य आहे. राहुल यांच्या आरोपांकडे पाहिले तर त्यांच्या आरोपांमध्ये जराही तथ्य नाही. त्यांनी वास्तविक काँग्रेस त्यांच्यासारख्या बालबुद्धीच्या पंचावन्न वर्षांच्या नेत्याच्या काळ्यामुळेच आज गटांगळ्या खात आहे. पण राहुल यांना ती समज नाही. त्यांचे सल्लागार तर त्यांच्यापेक्षाही बालबुद्धीचे आहेत. तरीही राहुल यांचे बालिश आरोप चालूच आहेत आणि त्यामुळे निवडणूक आयोगाने त्यांच्या आरोपांची गंभीर दखल घेऊन त्यांना तंबी दिली. २०१९ मध्येही राहुल यांच्यासह अनेक विरोधी पक्षांनी ईव्हीएम यंत्रांवर आक्षेप घेतला होता. पण तपासणी करण्यासाठी बोलावले असता सर्वांनी पळ काढला. निवडणूक आयोग पक्षपाती आहे असा राहुल यांचा नेहमीचा आरोप आहे. पण जेव्हा काँग्रेस सत्तेवर होती तेव्हा मात्र आयोग चांगला होता. एस. एल. शकधर यांच्यासारखे आयुक्त, तर ईंदिरा गांधी यांची खासगी चाकरी करत असत. पण हा इतिहास राहुल यांनी जरा तपासून पाहावा अथवा आपल्या वरिष्ठांना विचारून घ्यावा. मग त्यांना आयोगावर आपले आरोप किती बिनबुडाचे आहेत हे समजेल. शकधर प्रभूती वरेंगेरी काँग्रेसची चाकरी केली. शेषन आल्यावर खऱ्या अर्थाने लोकांना निवडणुकीचे महत्त्व आणि आपल्या मताची किंमत समजली. हा इतिहास काही फार जुना नाही. ज्ञानेश कुमार यांनी राहुल यांचे आरोप बिनबुडाचे आणि हास्यास्पद असल्याचे म्हटले आहे आणि राहुल यांना सात दिवसांच्या आत नोटिसीला उत्तर देण्यास बजावले आहे. राहुल यांना यामुळे शहाणपण येईल असे वाटत नाही. कारण त्यांना एकच माहीत आहे ते म्हणजे ते युवराज आहेत आणि त्यांच्याशिवाय इतर सारे त्यांचे सेवक आहेत. अशा संरजमाी मानसिकतेतून ते आरोप करत आहेत. राहुल यांनी आपल्याकडे जे आरोप आहेत असे ते म्हणतात ते त्यांनी आयोगाकडे सादर करावेत अथवा त्यांनी आयोगाला याथपत्र लिहून द्यावे. असे दोनच पर्याय त्यांच्याकडे आहेत. याशिवाय त्यांच्याकडे तिसरा पर्याय नाही. विशेष सधन पुनर्निरीक्षण सुधारणा सध्या आयोग करत आहे आणि ती प्रक्रिया कायदेशीररीत्या अनिवार्य आहे असे आयोगाने म्हटल्यावर राहुल यांची बोलती बंद झाली. राहुल यांचे आरोप निराधार तर आहेतच पण निवडणूक निकालानंतर ४५ दिवसांच्या आत असे आरोप करणे योग्य आहे पण निवडणूक प्रक्रिया संपल्यावर आयोगावर इतक्या अभ्यासपूर्ण आरोप करणे म्हणजे याचिकाकऱ्यांचा कुहेतू आहे हे कुमार यांनी म्हटल्यावर सगळेच थंड पडले. पण जनता आता शहाणी झाली आहे आणि तंत्रज्ञानात सुधारणा झाल्याने लोकांना दूध का दूध आणि पानी का पानी करायचे कसे ते कळते. त्यामुळे राहुल यांच्या भाकड आरोपावर कुणी विश्वास ठेवणार नाही. राहुल यांचा हेतू शुद्ध नाही केवळ त्यांना आपण सत्तेत येत नाही समजून येऊ लागताच संतापाने त्यांचा कडलोट झाला आहे.

सगुण-निगुर्ण: जाणती कळा!

संक्षेपण आणि विशेषण हे शब्द एकले तर शाळेतला विज्ञानाचा तास आठवतो. अनेक मूलद्रव्यांपासून संयुग बनण्याची प्रक्रिया म्हणजे संक्षेपण आणि संयुगाच्या विघटनातून मूलद्रव्यांचा शोध घेणं म्हणजे विशेषण! आपलं रोजचं आयुष्य यातूनच पुढे सरकत असतं. उदाहरणार्थ, एखादा व्यापारी वर्षभराची उडिष्टं आधी ठरवतो आणि मग महिन्याचं, आठवड्याचं नियोजन करतो. किंवा एखादा विद्यार्थी आपल्या ध्येयांनुसार अभ्यासकेंद्र आणि दिवसांचं कोष्टक ठरवतो.संकल्पनाचं विशेषण करून उडिष्टं गाठली जातात. आता दुसरी बाजू, सुटे भाग एकत्र करून संगणक हे यंत्र बनतं. किंवा अनेक जिनस एकत्र येऊन त्यावर प्रक्रिया झाली की खाद्यपदार्थ बनतो.

थोडक्यात, एकत्र येणं आणि विघटन होणं या अत्यंत स्वाभाविक व्यावहारिक क्रिया आपल्या आसपास रोज घडत असतात. यांचा आवाका फक्त मनुष्य व्यवहारापुरता मर्यादित नसतो, तर तो ब्रह्मांड व्यापून उरतो. 'सर्वभूतस्थमात्मानं सर्वभूतानि चात्मनि' थोडक्यात, एकत्र येणं आणि विघटन होणं या अत्यंत स्वाभाविक व्यावहारिक क्रिया आपल्या आसपास रोज घडत असतात. यांचा आवाका फक्त मनुष्य व्यवहारापुरता मर्यादित नसतो, तर तो ब्रह्मांड व्यापून उरतो. 'सर्वभूतस्थमात्मानं सर्वभूतानि चात्मनि'

म्हणणारी गीता हेच सांगते. की साऱ्या विश्वाचं मूलद्रव्य 'ब्रह्म' आहे आणि चराचर सृष्टीचं संक्षेपण झालं तर अंतिमतः जे शिल्लक राहतं तेही 'ब्रह्म'च आहे! समर्थ म्हणतात, 'देहबुद्धीच्या अंती, सकळीस येकची प्राप्ती, येक ब्रह्म द्वितीय नास्ती, हें श्रुतिवचन' यात सारं काही ब्रह्मार्पण करण्याची संक्षेपणात्मक भूमिका त्यांच्या मनात निर्विवादपणे आहेच; परंतु त्यांच्या समग्र उपदेशाला विशेषणाची ओढ आहे. अद्वैताची ग्वाही दिली तरी 'उपासनेला दड चालवावे' हा त्यांचा आग्रह विलक्षण आहे. उपासनेत समर्थांना काय काय अपेक्षित आहे याचं विशेषण करावं तितकं कमीच! नाना शास्त्रे, कला, नित्यनूतन अभ्यास, भ्रमण, देवालयाचे वैभवी उत्सव, वेळ्यासंगी राजकारण असे अनेक विशेषणात्मक विचार त्यांनी केले आहेत. 'कर्ता राम हे असो द्यावे अभ्यांतरी' हे खरं असलं, संक्षेपण होऊन सारं रामार्पण होणार असलं, तरी रामाकडे जाणारी विशेषणात्मक प्रत्येक पायरी स्वावलंबनाची आणि वैभवाची असावी, हे सांगणं म्हणजेच समर्थांची 'जाणती कळा' असावी का ?

कादंबरी, ललित गद्य, चरित्र, समीक्षा इत्यादी प्रकारांत भरपूर लिहिले. अधोरेखित , अभोगी , पाडिले वळण , बीजमंत्र हे कथासंग्रह, किन्नर , टीझर या कादंबऱ्या तर तनुभाव , सप्तक , सारस्वताचे हुंकार हे त्यांचे ललित गद्यसंग्रह प्रसिद्ध आहेत. मराठी साहित्य आणि संस्कृती महमंडळासाठी त्यांनी बालगंधर्वांचे चरित्रही लिहिले होते. अत्यंत सोप्या शब्दांत रोजच्या जगण्यातील अध्यात्म त्यांनी या सदरातील लेखांमधून उलगडून दाखवले. एका लेखता त्यांनी कल्याणी इनामदारांच्या एक कवितेचा उल्लेख केलाय जगण्याबद्दलची उत्सुकता अखेरपर्यंत कायम असलेल्या डॉ. वर्दे यांच्यासाठीही ती कविता अगदी चपखल आहे..

सत्यनिष्ठ विदुषी

रखमाबाई : एक आतंझ या पुस्तकामुळे मराठी साहित्य विश्वात महत्त्वाचे स्थान मिळवलेल्या विदुषी म्हणजे डॉ. मोहिनी वर्दे. बालविवाह झालेल्या रखमाबाईंनी ब्रिटिश काळात लंडनमध्ये जाऊन वैद्यकीय शिक्षण घेतले होते. मोठेपणी हा विवाह नाकारून न्यायालयात कार्यदेशीर लढाई देणारी कणखर आणि कर्तबगार डॉक्टर महिला या पुस्तकात उभी केली आहे.डॉ. वर्दे मराठीच्या प्राध्यापक होत्या. मुंबईत सिडनेहॅम कॉलेज आणि महर्षी दयानंद कॉलेजमध्ये त्यांनी शिकवले. मुंबई विद्यापीठाच्या मराठी विभागातही त्यांनी अभ्यागत प्राध्यापक म्हणून दीर्घकाळ अध्यापन केले. प्रभावी वक्तृत्व आणि भाषेवरील प्रभुत्व यामुळे त्या विद्यार्थ्यांमध्ये प्रिय होत्या. डॉ. वर्दे यांनी अनेक साहित्य प्रकारांत लेखणी अजमावली. कथा,

अर्थव्यवस्थेचे ‘जिवंत’ वास्तव

अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी काही दिवसांपूर्वीच एक विधान केले, त्याची सध्या विविध पातळ्यांवर चर्चा सुरू आहे. ट्रम्प यांनी भारताच्या अर्थव्यवस्थेची संभावना ह्मनुवह अर्थव्यवस्था (डेड इकॉनॉमी) अशा शब्दांत केली होती. ट्रम्प यांनी केलेल्या या असल्या शेरेंबाजीचा आपल्या सगळ्यांना राग येणे अगदी साहजिकच आहे.

तथापि, गेल्या दहा-पंधरा वर्षांमध्ये भारताने समाधानकारक विकास दर तर राखलाच; शिवाय आपल्या देशाला गेली कित्येक दशके छळणाऱ्या दारिद्र्य आणि विषमता या दोन शत्रूंना कशी वेसण घातली हे सांगणारे दोन अहवाल खुद्द जागतिक बँकेने प्रसिद्ध केले आहेत. हे सगळे ट्रम्प यांच्याशेरेंबाजीच्या बरोबर उलट आहे. जागतिक बँक स्पष्ट सांगते की, २०११ ते २०२३ या काळामध्ये दारिद्र्य आणि विषमता निवारण करण्यामध्ये भारताने अभिनंदनीय यश मिळविले आहे. भारतीय अर्थव्यवस्था मेलेली नाही. अर्थात या संबंधात तज्ज्ञांमध्ये मतभेद आहेतच. (ते असतातच). या संदर्भात, दारिद्र्य, विषमता कितपत कमी झाली, त्याची कारणे काय, मतभेद काय सांगतात या सर्व मुद्द्यांचा सविस्तर ऊहापोह या लेखामध्ये केला आहे. विशेष समजण्यासाठी काही संकल्पनांचे स्पष्टीकरण अस्थानी होणार नाही.

दारिद्र्य कसे मोजतात ?

भारतामध्ये दारिद्र्य हे दारिद्रीरपा या संकल्पनेने मोजतात. एखाद्या व्यक्तीचा सेवनावरचा (म्हणजे खाणे, पिणे) खर्च निर्वाक्षित (कम्पेन्स) कमी असेल ती व्यक्ती गरीब आहे, असे मानले जाते. डॉ. रंगराजन यांच्या समितीच्या निकषानुसार सन

२०११मध्ये ही दारिद्रीरपा ग्रामीण भागातील व्यक्तीसाठी दरडोई दररोज २५ रुपये (खर्च) तर शहरी भागासाठी ४५ रुपये (खर्च) होती. तथापि, साधारण २०-२२ वर्षांनंतर बदललेल्या परिस्थितीमध्ये जागतिक बँकेनुसार सध्या दरडोई दररोज २.१५ डॉलर इतका खर्च ही दारिद्र्य रेषा आहे.

विषमता : प्रकार आणि मोजमाप कुठल्याही देशाच्या आर्थिक स्थितीचा आढावा घेताना तेथील आर्थिक विषमता ध्यानात घ्यावी लागते. सर्वसाधारणपणे, आर्थिक विषमता तीन प्रकारची मानली जाते. (१) प्राप्तीमधील विषमता (इन्कम), (२) संपत्तीमधील विषमता (प्रॉपर्टी, सोने आदी बाबी) (३) सेवनातील (खाणे, पिणे इ.) विषमता. सर्वसामान्य मनुष्याचे जीवनमान (स्टॅण्डर्ड ऑफ लिव्हिंग) उंचावणे हे आर्थिक विकासाचे सर्वात महत्त्वाचे उद्दिष्ट असते. म्हणूनच दारिद्र्य आणि विषमता निवारण करण्यामध्ये जनतेच्या सेवनामधील विषमता कमी करणे याला सर्वोच्च प्राथमिकता देणे अत्यावश्यक असते.

दारिद्र्य जसे दारिद्रीरपेने मोजले जाते, तशी विषमता व्हगिनीह नावाच्या सहगुणकांने मोजली

फार तर तीन टक्के आहे. म्हणजे या श्रेणीत फार तर पाच कोटी लोक आहेत, असे मानण्यास हरकत नाही. दारिद्र्याचं १०० टक्के निवारण दृष्टिपथात आले आहे, असे म्हणता येईल. त्याचप्रमाणे जागतिक बँकेने असाही एक निकष काढला आहे, की वरील काळामध्ये म्हणजे २०११-२३ या काळात सेवनामधील (खाणे, पिणे इ.) विषमता २०११ मधील २८ टक्क्यांवरून २०२३ मध्ये २५ टक्के इतकी कमी झाली. आर्थिक समानतेच्या दिशेने देशाची पावलापावलाने का होईना - वाटचाल सुरू आहे. हा ही निकष अत्यंत महत्त्वाचा आहे. आर्थिक समानता साधण्यासाठी सेवन विषमता कमी करणे सर्वात महत्त्वाचे आहे, ते घडू नयेत आहे.

हे कसे घडून आले ? दारिद्र्य निवारण करण्यासाठी आर्थिक विकास हाच रामबाण उपाय आहे हे अनेक तज्ज्ञांनी अनेकवार सांगितले आहे. सन २०२३ पर्यंत चमकदार नसला तरी ६.५ टक्के या दराने आर्थिक विकास होत आला आहे. याशिवाय याच काळामध्ये देशात महागाईवर बऱ्यापैकी नियंत्रण होते. सरकारच्या अनेक कल्याणकारी योजनांमध्ये अन्नाधान गोरगरिबांना सहजपणे उपलब्ध होत होते. तसेच या योजनांमधील गळतीचे प्रमाण (भ्रष्टाचार) नष्ट नाही तरी, कमी झाला. त्यामुळे गोरगरिबांचे हासेवन प्रमाणह्म वाढले आणि दारिद्र्य कमी झाले. मात्र यापुढे कल्याणकारी योजनांवर भर न देता विकासावर भर दिला पाहिजे. विकासाची काळजी घेतल्यास दारिद्र्याची निता करण्याची गरज उरणार नाही, हे आपण ध्यानात

भारतातील दारिद्र्य आणि विषमता यांमधील फेरफार मोजण्यासाठी जागतिक बँकेने गिनी या सहगुणकाचा वापर केला आहे. त्यानुसार बँकेने असा निकष काढला आहे, की सन २०११ ते सन २०२३ या काळामध्ये भारतातील दारिद्र्यामध्ये १६ टक्क्यांवरून २.३ टक्के एवढी घसघशीत घट झाली. १२ वर्षांमध्ये तब्बल ८० टक्के घट, म्हणजे चांगलीच मोठी आहे. सध्या देशामध्ये आत्यंतिक दारिद्र्य

राष्ट्रपती आणि राज्यपाल यांना विधेयकांच्या मंजुरीसाठी मुदत चालण्याच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाबाबत दिलेल्या त्रिखट प्रतिसादातून केंद्र सरकारने या विषयावर संघर्षाची पवित्रा घेतला आहे. राष्ट्रपतींना किंवा राज्यपालांना विधेयक मंजुरीसाठी कालमर्यादा चालण्यातून अनेक घटनात्मक गोंधळ निर्माण होतील, अशी भीती केंद्र सरकारने आपल्या प्रतिज्ञापत्रातून व्यक्त केली आहे. तमिळनाडूतील द्रमुकचे राज्य सरकार आणि राज्यपाल आर. एन. रवी यांच्यातील वाद, हे या संघर्षाचें मूळ. तत्कालीन उपराष्ट्रपती जगदीप धनखड यांनी न्यायव्यवस्थेवर केलेली टीका, राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांनी विचारलेले १४ प्रश्न या मार्गे केंद्राच्या आक्रमक पवित्र्याच्या वळणावर हा विषय आला आहे. आता सर्वोच्च न्यायालयात यावर मंथन होईल. तमिळनाडू विधानसभेने मंजूर केलेली विधेयके राज्यपाल रवी यांनी अडवून ठेवली होती. त्या विरोधात राज्य सरकारने सर्वोच्च न्यायालयात धाव घेतली, तेव्हा न्या. बी. एम. पाटीवाला आणि न्या. आर. महदेवन यांनी राज्यपालांवर ताशेर ओढून विधेयकांवरील निर्णयासाठी राज्यपाल आणि राष्ट्रपतींवर एक व तीन महिन्यांची कार्यमर्यादा घालण्याचा ऐतिहासिक निकाल दिला, हा त्याचा इतिहास. एका घटकाची चूक, अपयश किंवा कृती न करण्यामुळे दुसऱ्या घटकाला अधिकार प्राप्त होत नाहीत, असे केंद्राचे मत आहे. घटनेने न दिलेले असे अधिकार

'लक्ष्मणरेषे'वरील चकमकी

दुसऱ्या घटकाने वापरले, तर घटनात्मक गोंधळ निर्माण होईल, अशीही भीती केंद्राने व्यक्त केली आहे. त्याबरोबरच निर्णयासाठी कालमर्यादा घालणे, हे राज्यपाल किंवा राष्ट्रपतींच्या विवेकबुद्धीवरील बंधन आहे, असेही केंद्राला वाटते.घटनेच्या १४२व्या कलमानुसार आपोआप संमतीची कल्पना निर्माण करण्याचा अधिकार सर्वोच्च न्यायालयास मिळालेला नाही, हा यातील एक महत्त्वाचा मुद्दा. मूलभूत अधिकार, कायद्याचे राज्य आणि लोकशाही मूल्यांच्या संरक्षणाचा विषय असेल आणि एखाद्या विषयावर घटनेतील तरतुदी अस्पष्ट असतील, तर कलम १४२चा वापर करण्याचा अधिकार सर्वोच्च न्यायालयास प्राप्त होतो. विधेयक मंजुरीबाबत कालमर्यादा घटनेत स्पष्ट उल्लेख नसल्याने या कलमाचा आधार घेऊन न्यायालयाने तमिळनाडू प्रकरणात निर्णय दिल्याचा संदर्भ त्यामगे आहे.केंद्र सरकारचा प्रतिज्ञापत्रातील काही मुद्दे अस्पष्ट असून काही विषयांवर न्यायालयात प्रतिवादी होऊ शकतो. मुख्यत लोकशाहीत लोकांनी निवडलेले सरकारच सर्वोच्च असून, राज्यपाल किंवा राष्ट्रपतींनी मंत्रिमंडळाच्या सल्ल्यानेच कामकाज करणे अपेक्षित असल्याचे अनेक निकाल वेळोवेळी देण्यात आले

आहेत. त्या पार्श्वभूमीवर ह्याराज्यापाल आणि राष्ट्रपती ही राजकीय व घटनात्मक पदे असून त्यातील त्रुटी राजकीय व घटनात्मक यंत्रणेतूनच दूर व्हाव्यात, असे केंद्र म्हणते; परंतु विधेयकांना मान्यता देण्याविषयीच्या त्रुटी दूर करण्याबाबत राजकीय किंवा घटनात्मक यंत्रणांचे हात आजवर कोणी बांधले होते? राज्यपाल आणि राष्ट्रपती हे घटनात्मक प्रमुख असले, तरी त्यांची कृती ही न्यायालयीन पुनरावलोकनापासून मुक्त नाही. महत्त्वाचे म्हणजे, राज्यपाल किंवा राष्ट्रपतींच्या अधिकारांबाबत केंद्र सरकार जागरूक दिसते; परंतु एखाद्या लोकनिवृक्त सरकार-विधिमंडळाने लोकहितासाठी घेतलेला निर्णय बेमुदत अडवून ठेवण्याचा राज्यपालाच्या कृतीने विधिमंडळाच्या अधिकारांचा अधिष्प्रेष होत असल्याचा विषयाला केंद्राने बगल दिलेली दिसते. अशा कालमर्यादेने घटनात्मक गोंधळ कसा निर्माण होतो, याबाबतही केंद्राने स्पष्टीकरण दिलेले नाही. काही अतिउत्साही राज्यपालांकडून होणारे अधिकार क्षेत्राचे उल्लंघन आणि त्यातून निर्माण होणाऱ्या घटनात्मक गोंधळाबाबतही केंद्राने मौन पाळले आहे. एकुणात, राज्यघटनेतील काही अस्पष्ट तरतुदीमुळे निर्माण झालेली पोकळी कोण व्यापणार, आणि विविध संस्थांची लक्ष्मणरेषा नेमकी कोणती, यावरून खंडपीठात सुरू होत असलेले मंथन हे घटनेतील संघराज्य व्यवस्थेवरही दूरगामी परिणाम करणारे ठरेल, यात शंका नाही.

काँग्रेसवरील एकतर्फी प्रेमात बुडालेली ठाकरेची शिवसेना!

अशीच संधी संजय राऊत यांना मिळाली. नेहरूंच्या चुका दाखवून वल्लभभाई पटेल यांचा जयजयकार करणाऱ्या भाजप नेत्यांचे नेहमीच असे म्हणणे असते की, नेहरूंच्या जागी पटेल पंतप्रधान झाले असते तर आज देशाचे चित्र वेगळे दिसले असते. पण ते विसरतात की, वल्लभभाई पटेल यांनी केंद्रीय गृहमंत्री असताना राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघावर त्यांनी बंदी घातली होती. हाच मुद्दा सफाई संजय राऊत यांनी भाजपच्या वर्मा घाव घातला. राऊत यांनी सांगितले की, जर वल्लभभाई पटेल आपखी दहा वर्षे जगले असते तर आज राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ राहिला नसता आणि त्यातून भाजपची निर्मिती झाली नसती, आज भाजपवाल्यांनी तुम्हीही संसदेत दिसला नसता. तुमचे नशीब समजा की त्यावेळी नेहरू पंतप्रधान होते. सरदार पटेल यांचे देशासाठी मोठे योगदान आहे यात शंकाच नाही, पण भाजपची त्यांच्याकडून जी भलामण करायला सुरुवात झाली त्यामागेही काही उदात्त हेतू नव्हता, त्यांना पटेलाना मोठे दाखवून नेहरूंना कमी दाखवायचे होते. त्या माध्यमातून त्यांचे वंशज असलेल्या गांधी घराण्याला टागॅट करायचे होते.

आता संजय राऊत यांना भाजपला टागॅट करून त्यांच्या पंखातील हवा काढायची आहे, त्यामुळे ते काँग्रेसची बाजू घेऊन लढत आहेत. भाजपची ताकद ही केंद्रात असलेल्या नरेंद्र मोदी यांच्यामध्ये आहे. त्यामुळे जोपर्यंत मोदी हटत नाहीत, तोपर्यंत भाजपला आवरता येणार नाही, याची राऊत यांना कल्पना आहे. पण त्यासाठी मोठ्या ताकदीची गरज आहे, त्यामुळे ते काहीही करून काँग्रेसच्या बाजूने उभे राहत आहेत.

एकनाथ शिंदे यांनी गुवाहाटी येथून बोलताना महाशक्ती आमच्या मागे

ठेवले पाहिजे.

विषमता कशी कमी झाली ? ही विषमता कमी होण्यास मुख्य कारणे दोन आहेत. एक तर जेमदर आर्थिक विकास आणि दुसरे म्हणजे अनेकविध कल्याणकारी योजनांची - शंभर टक्के नसली तरी - तशी समाधानकारक अंमलबजावणी होय. सरकारतर्फे केवळ अन्नधान्यच नव्हे, तर घरोघरी नळचे पाणी, वीजपुरवठा, घरांचा पुरवठा, शौचालये इ. सुखसोयी पुरवल्या गेल्या. जलजीवन योजनांमध्ये घरांमध्ये नळची सोय असणाऱ्या घरांचे प्रमाण २०१९ मधील १७ टक्क्यांवरून २०२४ पर्यंत ८० टक्क्यांवर वाढले. गोरगरिबांचे सेवनप्रमाण वाढले, विषमता कमी झाली, हे संतोषजनक नाही काय?

मतभेदांचे काय ? या सगळ्या निकषांचे काही टीकाकार म्हणतात, की जागतिक बँकेची संशोधन पद्धती योग्य नाही. प्राप्तीमधील विषमता कमी झालेली नाही. दारिद्र्य घटले आहे, पण बँक म्हणते तेवढे नाही, असे या टीकाकारांचे म्हणणे आहे. यावर असे म्हणता येईल, की ही संशोधन पद्धती बँकेतील तज्ज्ञांनी विचारपूर्वक ठरविलेली आहे. तसेच गोरगरिबांना मिळणाऱ्या मोफत / स्वस्त वस्तू आणि सेवा ही त्यांची अग्रत्यक्ष प्राप्तीच आहे आणि एकूण प्राप्ती वाढलेली आहे. विषमता कमी झाली आहे. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे सी. रंगराजन, महेंद्र देव यांसारख्या मान्यवर भारतीय अर्थतज्ज्ञांनी स्वतंत्र संशोधन करून जागतिक बँकेचे निकष मान्य केले आहेत. तेव्हा आपण सर्वांनी ट्रम्प यांच्या शेरेंबाजीकडे दुर्लक्ष केलेले बरे.

मान्सूनमधील मूड स्विंग्स: दीर्घकाळापर्यंत पाऊस तुमच्या मानसिक आरोग्यावर कसा परिणाम करतो याबद्दल तज्ञांचे मत

पावसाचा तुमच्या मनःस्थितीवर आणि वर्तनावर परिणाम होऊ शकतो का? अचानक पाऊस, दीर्घकाळ पाऊस, ढगाळ हवामान किंवा वादळ, हे सर्व आपल्या मानसिक आरोग्यावर आणि मनःस्थितीवर विविध प्रकारे परिणाम करू शकतात.

हार्मोनल आणि मानसिक कारणांमुळे तुम्हाला झोप, उदासीनता, आराम किंवा अस्वस्थता जाणवू शकते. सकाळी पाऊस पडत असताना लोक उशिरा का उठतात याचा कधी विचार केला आहे का? सूर्यप्रकाश आपल्याला सकाळी सक्रिय होण्यास मदत करतो आणि त्याच्या अनुपस्थितीत आपले शरीर मेलॅटोनिन तयार करत राहते ज्यामुळे आपल्याला झोप येते. (लोकीं खा, पालक टाळा: पावसाळ्यात खाण्यापिण्याच्या आणि टाळण्याच्या भाज्यांची यादी आयुर्वेद तज्ञ)

बऱ्याच लोकांना पाऊस पडतो तोपर्यंत तो शांत आणि उपचारात्मक वाटतो. हे पावसाच्या थेंबांच्या वारंवार पडणाऱ्या आवाजामुळे असू शकते जे पांढरे आवाज म्हणून काम करू शकते आणि अस्वस्थ मनःस्थितीत असलेल्या लोकांना आराम करण्यास आणि झोपायला मदत करू शकते.

पाऊस तुम्हाला दुसऱ्या जगात घेऊन जाऊ शकतो आणि तणावावर मात करण्यास मदत करू शकतो. सुंदर आवाज, थंड वारा आणि आजूबाजूच्या वातावरणातील बदलाचा तुमच्या मानसिकतेवर सकारात्मक परिणाम होऊ शकतो.

कमी वेळचा पाऊस तुमचा उत्साह वाढवू शकतो, परंतु दीर्घकाळचा पाऊस उलटा परिणाम करू शकतो. दिवसभर

सूर्यप्रकाशाचा अभाव नैराश्याची लक्षणे निर्माण करू शकतो, तुम्हाला कंटाळवाणे आणि अगदी अस्वस्थ देखील बनवू शकतो. कारण अनेक दिवस सतत पाऊस पडत असताना आपली नैसर्गिक सर्केडियन लय बिघडू शकते.

सूर्यप्रकाशाचा संपर्क महत्त्वाचा आहे कारण सूर्यप्रकाशाचा अभाव आणि सतत आणि दीर्घकाळ पाऊस पडल्याने हंगामी प्रभावी नैराश्य येऊ

ज्याला थोडक्यात दुःखद म्हणतात. आणि सूर्यप्रकाशाचा अभाव आपल्या नैसर्गिक सर्केडियन लयमध्ये व्यत्यय आणतो, ज्यामुळे पचनसंस्थेचा बिघाड होतो आणि आपल्या शरीराला प्रत्यक्षात इंधन म्हणून सूर्यप्रकाशाची आवश्यकता असते.

मान्सूनचा मंदावलेला पाऊस मान्सूनमुळे हंगामी मंदावतो, विशेषतः ऑगस्ट-सप्टेंबर महिन्यात आर्द्रतेमुळे, या महिन्यात हवामान दमट असते. हवामान जितके जास्त उदासीन असेल तितकेच व्यक्तीला नैराश्य येण्याची शक्यता जास्त असते. शिवाय, सूर्यप्रकाशाचा संपर्क सेरोटोनिन नावाच्या एका अतिशय महत्त्वाच्या सर्प्रेरकाचे नियमन करतो आणि जो मूड वाढवण्याशी आणि शांत आणि आनंदी राहण्याशी संबंधित आहे. म्हणूनच, पावसाळ्यात सूर्याचा किरण कमतरतेमुळे आपल्याला उदास वाटू शकते, जे मानवी शरीरासाठी खरोखर महत्त्वाचे आहे आणि आपल्याला आनंदी, आनंदी आणि चांगले वाटते.

पावसाळ्यात आपल्या मनःस्थितीवर त्याच्याशी संबंधित अनुभवांचा परिणाम होऊ शकतो. वादळ,

बीज पडण्याची भीती ही असामान्य गोष्ट नाही. पावसाळ्यात पाणी साचलेल्या परिस्थितीत अडकून पडण्याचे किंवा पुराशी संबंधित ताणतणावांचा अनुभव घेतल्याने पावसाळ्यात त्याबद्दल आठवण आल्यावर चिंता निर्माण होऊ शकते ज्यामुळे पोस्ट ट्रॉमॅटिक स्ट्रेस डिसऑर्डर (PTSD) होतो. काही लोकांना बालपणातील असे अनुभव येतात आणि प्रौढाप्रमाणे त्यांना पावसाशी संबंधित चिंता राहून नैराश्य येऊ शकते.

पावसामुळे एकाकीपणा येऊ शकतो. ढगाळलेले आकाश सूर्यप्रकाशात सावली करू शकते आणि व्हिटॅमिन डीची कमतरता निर्माण करू शकते ज्यामुळे नैराश्य वाढू शकते. राखाडी आकाश, सततचा पाऊस म्हणजे घरात मर्यादित राहणे आणि सामाजिकदृष्ट्याही मर्यादित राहणे ज्यामुळे एकटेपणा येऊ शकतो. कौटुंबिक इतिहास असलेले लोक किंवा भूतकाळात नैराश्याचा इतिहास असलेले लोक नैराश्याच्या घटनांना बळी पडण्याची शक्यता जास्त असते.

पावसाळ्यातील आरोग्य समस्यांपासून बचाव करण्यासाठी ककोरा भाजीचे फायदे

जेव्हा पावसाळा सुरू झाला आहे, तेव्हा चांगले आरोग्य आणि कल्याण राखण्यासाठी अतिरिक्त खबरदारी घेणे महत्त्वाचे आहे. निरोगी खाणे हे आपल्या एकूण आरोग्यासाठी महत्त्वाचे आहे आणि पावसाळ्यात आपल्याला निरोगी राहण्यास मदत करू शकणाऱ्या सर्वात पौष्टिक भाज्यांपैकी एक म्हणजे ककोरा.

भारतातील मूळ आणि राजगिरा म्हणून ओळखली जाणारी, ककोरा (काटेरी भोपळा) ही एक अद्वितीय चव आणि पोत असलेली पालेभाजी आहे. पारंपारिक भारतीय स्वयंपाकात ती वारंवार वापरली जाते आणि त्याचे अनेक आरोग्य फायदे आहेत. पावसाळ्यात तुम्ही तुमच्या

राखण्यासाठी हे जीवनसत्त्वे आणि खनिजे आवश्यक आहेत कारण ते आपली रोगप्रतिकारक शक्ती मजबूत करण्यास आणि संक्रमाणांपासून संरक्षण करण्यास मदत करतात.

उच्च अँटीऑक्सिडंट सामग्री: ककोडा हे अँटीऑक्सिडंट्सचा एक उत्तम स्रोत आहे, जे मुक्त रेडिकल्समुळे होणाऱ्या नुकसानापासून आपल्या पेशींचे संरक्षण करण्यास मदत करते. यामुळे शरीरातील जळजळ कमी होण्यास मदत होते, जी पावसाळ्यात एक सामान्य समस्या आहे.

पचन आरोग्यास प्रोत्साहन देते: काकोरामध्ये आहारातील फायबरचे प्रमाण जास्त असते जे तुमची पचनसंस्था सुरक्षित चालू ठेवण्यास मदत करते. ते तुमचे आतडे नियमित ठेवण्यास देखील मदत करते, जे विशेषतः पावसाळ्यात महत्त्वाचे असते जेव्हा पाण्यासारखे मल येणे अधिक सामान्य असू शकते.

रोगप्रतिकारशक्ती वाढवते: काकोरामध्ये आढळणारे जीवनसत्त्वे आणि खनिजे रोगप्रतिकारक शक्ती वाढविण्यास आणि सर्दी आणि फ्लू सारख्या पावसाळ्याशी संबंधित आजारांपासून संरक्षण

करण्यास मदत करतात. नियमितपणे काकोरा खाल्ल्याने पावसाळ्यात तुम्ही निरोगी राहण्यास मदत होईल.

ॲलर्जीची शक्यता कमी होते: काकोरामध्ये आवश्यक फॅटी अॅसिड असतात जे पावसाळ्यात ॲलर्जी होण्याची शक्यता कमी करण्यास मदत करू शकतात. काकोराचे दाहक-विरोधी गुणधर्म पावसाळ्यात त्वचेवर पुरळ किंवा इतर प्रकारच्या ॲलर्जीक प्रतिक्रिया होण्याची शक्यता देखील कमी करू शकतात.

तुम्हाला माहित आहे का? ‘हे’आहेत ‘मोसंबी’चे फायदे

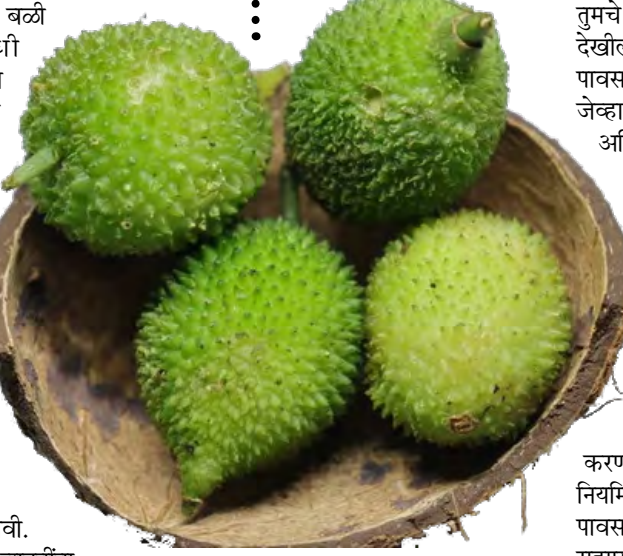
मोसंबी हे फळ मूळचे भारतीय नव्हे. मोझॅम्बिक बेटाचे नावावरून याला मोसंबी हे नाव पडले असले तरी याचे मूळ स्थान चीन आहे. या फळाचा रस चवीला मधुर, पाच्य

(पचावयास हलका) पण कफकारक असला तरी शक्तिवर्धक, भूक व तृषाशामक आहे. थोडी मिरपूड व मीठ लावून घेण्याने कफाचा प्रादुर्भाव होत नाही. काही वेळेस रस कोमट करून घेण्याचा वैद्य सल्ला देतात. दीर्घ आजारत शक्ती भरून येण्यासाठी तसेच जेव्हा पचनयंत्रणा कमकुवत झालेली असते;

अशावेळी या रसाचा सातत्याने उपयोग केला जातो. ▶ रस घेण्यामुळे पोटातील आम्लता दूर होते, भूक लागते व पचनाच्या तक्रारी दूर होतात. ▶ शरीरात कोणत्याही कारणाने रक्तदोष निर्माण झाला, तर काही दिवस तरी नियमाने रस घ्यावा. ▶ बस, ट्रेन, बोट लागण्याची सवय असल्यास प्रवासात अधूनमधून साल काढून कापटी चोखत राहावे; त्रास जाणवत नाही. ▶ मोसंबीची साल सावलीत वाळवून त्याची मडक्यात घालून राख करावी. उलटी होत

असल्यास अर्धा चमचा राख मधातून उलटी थांबेपर्यंत १/१ तासाचे अंतराने चाटवावी. ▶ कफ प्रकृतीचे व्यक्तींना शक्तिवर्धक म्हणून रस घेणे असल्यास गरम करून, ग्लासभर रसात २ चमचे आल्याचा रस टाकून घ्यावा, कफाचा प्रादुर्भाव होत नाही. ▶ फुलांपासून मोसंबीचे सुवासाचा अर्क काढून अत्तर तयार करण्यासाठी वापरतात व याला खूप मागणी असते.

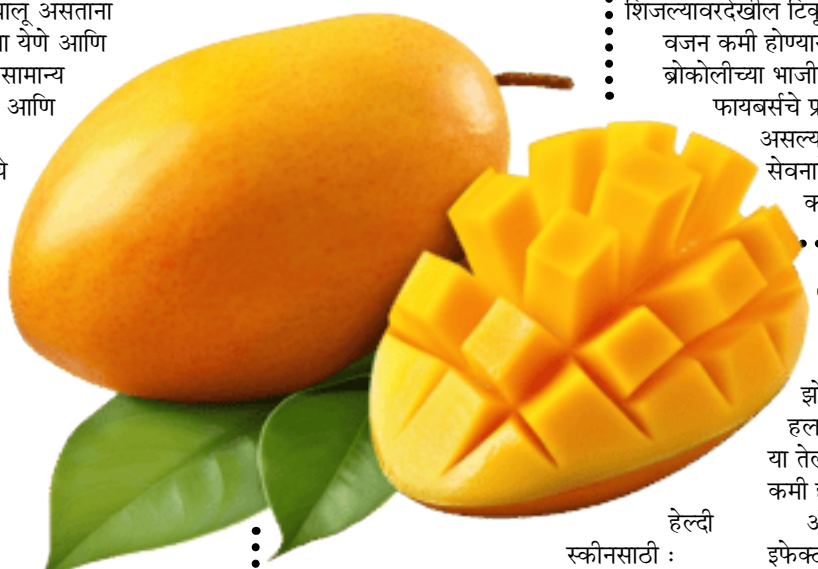

आंब्यामुळे त्वचेची ॲलर्जी होऊ शकते का?

आंब्याला एक अविश्वसनीय चव असते; वर्षाच्या या काळात आपण आपल्या जेवणात त्यांचा समावेश करण्यासाठी सबबी आणि पाककृती शोधतो यात आश्चर्य नाही. इंदियांना बळकटी देणारा मँगो शेक असो किंवा कोणत्याही कंटाळवाण्या जेवणाला उजळवणारी गोड-ऑबट चटणी असो, त्याच्या बहुमुखी प्रतिभेने आणि चवीमुळे आंबा आपल्या चवीच्या कळ्यांना बरे करण्यास कधीही अपयशी ठरत नाही. तथापि, अनेक आंबा प्रेमींना आंबे खाताना त्वचेची प्रतिक्रिया येऊ शकते जी सौम्य तसेच तीव्र असू शकते. (मँगो शेक किंवा केळी शेक, आयुर्वेदानुसार कोणते चांगले आहे?) अनेक लोकांना उरुशिओल तेलाची ॲलर्जी असते ज्यामध्ये आंब्याच्या सालीमध्ये ॲलर्जीक गुणधर्म असू शकतात. हे एक विष आहे ज्यामुळे संपर्क आल्यावर फोड आणि पुरळ येऊ शकतात. आंब्याच्या झाडाच्या पानांचे प्रणय्यांपासून संरक्षण करण्यासाठी उरुशिओल तेल नैसर्गिकरित्या तयार केले जाते, परंतु त्याचे अवशेष आंब्याच्या सालीवर राहू शकतात ज्यामुळे लोकांमध्ये ॲलर्जीची प्रतिक्रिया होऊ शकते. आंब्याची साल चालू असताना आंब्याचा आस्वाद घेताना मुंया येणे आणि किंचित खाज सुटणे हे अगदी सामान्य आहे. ही संवेदना सौम्य असते आणि बऱ्याचदा काही सेकंदात कमी होते. तथापि, अनेक लोकांमध्ये ही भावना आणखी बिकट होऊ शकते आणि श्वसनमार्ग घट्ट होऊ शकतो आणि श्वास घेण्यास त्रास होऊ शकतो. तथापि, आंब्याची साल काढून टाकल्यानंतर आंब्याचे सेवन केल्याने अशा प्रकारच्या प्रतिक्रियेची शक्यता कमी होते.

आंब्याचा तुमच्या त्वचेवर कसा परिणाम होतो १. त्वचेवर पुरळ: जर तुम्हाला आंब्याची एलर्जी असेल, तर तुम्हाला लहान फोड येऊ शकतात जे अनेक दिवसांपर्यंत खाज सुटू शकतात आणि गळू शकतात. सौम्य लक्षणांच्या बाबतीत, रेश क्रीम मदत करू शकते, परंतु गंभीर प्रकरणांमध्ये, लक्षणे नियंत्रित करण्यासाठी वैद्यकीय तज्ञांकडे जावे किंवा एपिनेफ्रिन ऑटो-इंजेक्टर वापरावे. २. आंब्याचे पुरळ: जर वर्षाच्या या वेळी तुम्हाला पुरळ आले तर आर्द्रव्यविरिक्त आंबा हे दोषी ठरू शकते. काही लोकांना आंब्याचे सेवन केल्यानंतर चेहऱ्यावर पू भरलेले फोड येऊ शकतात. कालांतराने फोड येणे ही

चिंतेचा विषय बनू शकते आणि एखाद्याची मनःशांती हिरावून घेऊ शकते. हे आंब्यातील फायटिक अॅसिडमुळे असू शकते जे शरीरात उष्णता निर्माण करू शकते. ३. फोड येणे आणि पुरळ येणे: आंब्यातील ॲलर्जी निर्माण करणारा पदार्थ काही लोकांमध्ये फोड येणे आणि पुरळ येणे देखील होऊ शकतो. जर तुम्हालाही अशा त्वचेच्या समस्या येत असतील, तर तुम्ही खाण्यापूर्वी त्याची साल पूर्णपणे काढून टाकण्याचा प्रयत्न करू शकता. ४. फोड येणे: तुम्हाला माहिती आहे का? आंब्यांमुळे फोड येऊ शकतात जे चिंतेचा विषय बनू शकतात. जरी आंब्याचे तुमच्यासाठी अनेक फायदे असले तरी ते कधीकधी त्वचेच्या समस्यांना बळी पडू शकते. ५. संपर्क त्वचारोग: दुर्दैवाने, आंबा, फळांचा राजा आणि तोंडाला पाणी आणणारा, संपर्क त्वचारोगाचा धोका वाढवतो जिथे फळ त्वचेच्या संपर्कात येताच त्वचेवर जळजळ होते आणि अत्यंत खाज सुटते. म्हणून, कोणत्याही विलंब न करता डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा लागेल.

हेल्दी स्कीनसाठी : बदामाच्या तेलाचे अगणित फायदे आहेत. चेहऱ्याचा रंग उजळण्यासाठी आणि ग्लोसाठी बदाम हे फारच उपयुक्त आहे. हे त्वचेला पोषण देते, त्यामुळे त्वचा जास्त मुलायम होते. हे मॉइश्चरला त्वचेमध्ये लॉक करते आणि पोर्सही ब्लॉक होऊ देत नाही. त्वचा उजळण्यासाठी : बदाम रोगनमध्ये असलेल्या अँटिऑक्सिडंट्समुळे त्वचेला फारच उपयुक्त आहे. त्वचा काळवंडली असेल आणि त्वचेवर ग्लो आणायचा असेल तर रोज चेहऱ्यावर बदाम रोगन तेलाने मालीश करा. यामुळे चेहऱ्यावरील ग्लो वाढेल. डार्क सर्कल कमी करण्यासाठी : रात्री

निरोगी आरोग्यासाठी 'ब्रोकोली' आहे लाभदायक

भाजीमंडईत आजकाल हिरवीगार 'ब्रोकोली' सर्वत्र उपलब्ध असते. ब्रोकोली दिसायला अगदी फ्लॉवरप्रमाणेच असते फक्त तिचा रंग हिरवा असतो. मात्र असं असलं तरी या ब्रोकोलीमध्ये अनेक आरोग्यदायी गुणधर्म दडलेले आहेत. यासाठीच ब्रोकोलीचा वापर नियमित आहारात करणं गरजेचे आहे. ब्रोकोलीत प्रोटीन्स, लोह, कॅल्शियम,फायबर्स, मॅग्नेशियम, फॉस्फरस, व्हिटॅमिन्स मुबलक प्रमाणात असतात. शिवाय तिच्याध्ये अँटिऑक्सिडंटचे प्रमाण अधिक असल्यामुळे आरोग्यासाठी ती अतिशय लाभदायक ठरते. ब्रोकोली फ्लॉवरच्या भाजीप्रमाणे शिजवून अथवा परतून खाण्यापेक्षा ती उकडून अथवा सॅलॅडमधून खाल्लास चांगला फायदा मिळू शकतो. कारण अशा पद्धतीने खाण्याने ब्रोकोलीमधील पोषकतत्त्व शिजल्यावरदेखील टिकून राहतात. वजन कमी होण्यास मदत होते ब्रोकोलीच्या भाजीत पाणी आणि फायबर्सचे प्रमाण अधिक असल्यामुळे तिच्या सेवनाने तुमचे वजन कमी होऊ शकते.

वजन कमी करण्यासाठी उकडलेली ब्रोकोली सॅलेडमध्ये टाकून दोन्ही वेळच्या जेवणासोबत खा. अथवा मधल्या वेळेस ब्रोकोलीची स्मूदी खाण्यास काहीच हरकत नाही. यामुळे तुमच्या पोटात फायबर्स पुरेशा प्रमाणात जातील आणि तुम्हाला वारंवार भुक लागणार नाही. सहाजिकच ब्रोकोली खाण्याने तुमचे पोषण होईल शिवाय वजनदेखील नियंत्रणात राहण्यास मदत होईल.

गर्भवती महिलांसाठी उत्तम गरोदरपणात नेमका कोणता आहार घ्यावा याबाबत अनेक समज आहेत. मात्र या काळात गरोदर स्त्रीचे आणि तिच्या गर्भाचं उत्तम पोषण होणे गरजेचे असते. ब्रोकोलीमधील पोषणतत्त्वे गर्भाच्या वाढीसाठी पोषक असतात. यामुळे त्यांच्या मेंदू आणि शारीरिक विकास होण्यास मदत होते. कर्करोगापासून बचाव होतो

बदलती जीवनशैली आणि व्यसनांचे वाढलेले प्रमाण यामुळे आजकाल कर्करोग मोठ्या प्रमाणावर वाढत आहे. जीवनशैलीत बदल आणि योग्य आहार यामुळे कर्करोगापासून बचाव होणे शक्य आहे. एका संशोधनानुसार आहारात नियमित ब्रोकोलीचा वापर केल्यामुळे कर्करोगापासून संरक्षण मिळू शकतं. कर्करोगाच्या पेशींची वाढ थांबवण्यासाठी ब्रोकोली फायदेशीर आहे. पचनसंस्था सुधारते ब्रोकोली या फळभाजीमध्ये फायबर्स भरपूर प्रमाणात असतात. नेहमीच्या जेवणात ब्रोकोलीचा वापर केल्यामुळे तुमच्या पचनसंस्थेवर चांगला परिणाम होतो. म्हणूनच जर तुम्हाला पचनाच्या समस्या असतील तर आहारात ब्रोकोलीचा वापर जरूर करा. डोळ्यांचे आरोग्य सुधारते ब्रोकोलीमध्ये बीटी केरोटिन मुबलक प्रमाणात असते. ज्यामुळे तुमच्या

डोळ्यांचे आरोग्य उत्तम राहण्यास मदत होऊ शकते. वयोमानानुसार होणारे मोतिबिंदू, काचबिंदू यापासून बचाव होण्यासाठी नियमित ब्रोकोली अवश्य खा. मधुमेह नियंत्रणात राहण्यास मदत मधुमेहींसाठी रक्तातील साखरेची पातळी नियंत्रित ठेवणं हे मोठं आव्हानच असतं. टाईप २ मधुमेह असणाऱ्या लोकांनी रक्तातील साखरेचे प्रमाण नियंत्रित ठेवण्यासाठी नियमित ब्रोकोली खाल्लास चांगला फायदा होऊ शकतो. ब्रोकोली खरेदी करताना कोणती काळजी घ्यावी ?

कोणतीही भाजी खरेदी करताना ती सावधपणे खरेदी करणं गरजेचं आहे. कारण आजकाल अनेक खाद्यपदार्थांमध्ये भेसळ करून ते बाजारात विकले जातात. त्यामुळ ब्रोकोली खरेदी करताना काही गोष्टी नोंद सावधपणे पाहाव्यात. ब्रोकोलीची भाजी खरेदी करताना तिचा कॅंद टणक, हिरवागार (रंग एकसमान हिरवा असणं), ताजी आहे याची खात्री करून घ्या. ब्रोकोलीची भाजी बाजारातून विकत आणल्यावर हवाबंद पिशवीत टिकवून ठेवता येऊ शकते. मात्र शक्य असल्यास ती लवकर संपवावी. कारण भाजी शिळी झाल्यास तिच्यामधील पोषकतत्त्व कमी होत जातात. हवाबंद पिशवी अथवा डब्यात ब्रोकोली दोन ते तीन दिवस चांगली टिकते.

बदामाचे तेल नियमित वापरा, त्वचा, केसांचे आरोग्य वाढवा

झोपण्याआधी डोळ्यांच्या खाली या तेलाचे हलकी मालीश केल्यास खूप फायदा होतो. रोज या तेलाचा वापर केल्याने डार्क सर्कल्स निश्चितच कमी होतात. अँटी- एजिंग : या तेलातील अँटी एजिंग इफेक्टचा फायदा सर्वात जास्त आहे. या तेलाचा वापर रोज केल्यास त्वचा फ्रेश आणि तारुण्यमय राहते. यात असलेल्या व्हिटॅमिन आणि फॅटी अॅसिड्समध्ये एजिंग रिक्स्ट करण्याची आणि स्कीन सेल्सला नावीन्य देण्यासाठी सहायक आहे. टॅनिंग रिमूव्ह करण्यासाठी : बदाम तेलाचे फायदे अनेक आहेत पण सगळ्यात चांगला गुण असा की, हे तेल नॅचरल सनस्क्रीन म्हणूनही काम करतं. हे त्वचेला टॅनिंग आणि सनबॅनपासूनही वाचवतं. तसंच सूर्याच्या किरणांचा वाईट परिणामही दूर करतं. डाग-विरहित त्वचेसाठी : बदाम तेलाचा वापर करण्याने तारुण्यापिढिकांची समस्या दूर होते आणि तुम्हाला मिळते डागविरहित त्वचा. हा एक

वापरलेला आणि अनुभवलेला फॉर्म्युला आहे. हे त्वचेला खाजेपासूनही सुटका देतं आणि स्कीनला रिलॅक्स करतं. कोरडेपणा दूर करण्यासाठी : जर त्वचा कोरडी, निर्जीव आणि खरखरीत झाली असेल तर बदाम रोगनने चेहऱ्यावर चांगला मसाज करा. हे स्कीनचे ड्रायनेस घालवते आणि त्वचेला मुलायम बनवते. खासकरून थंडीच्या दिवसांमध्ये बदाम रोगन त्वचेसाठी अगदी औषधांप्रमाणे काम करते. मेकअप रिमूव्हर म्हणून वापरा बदाम रोगन तेल : चेहऱ्यावरील मेकअप काढण्यासाठी सर्वात चांगला पर्याय म्हणजे हे तेल, कारण हे फारच हलकं आणि कमी चिकट

असते. हे पोर्स चांगल्या रीतीने उघडते आणि मेकअपच्या सगळ्या खुणा दूर करते. बदाम तेल हे प्रत्येक प्रकारच्या त्वचेसाठी उपयुक्त आहे.

दाऊद टोळीशी संबंधीत कारखान्यातून ९२ कोटींचा एमडी जप्त; मुंबई डीआरआयची कारवाई

■मुंबई। प्रतिनिधी,

महसूल गुप्तवार्ता संचालनालयाने (डीआरआय) भोपाळमधील हुजूर तालुक्यातील जगदीशपूर भागात चालणाऱ्या कारखान्यातून ६१ किलो २०० ग्रॅम मेफेट्रोन (द्रव स्वरूपात) जप्त करण्यात आला. काळ्या बाजारात त्याची किंमत ९२ कोटी रुपये आहे. या कारखान्यामागिल सूत्रधार सलिम डोला असून त्याचे कुख्यात दाऊद इब्राहिम याच्याशी घनिष्ठ संबंध असल्याचे अधिकाऱ्यांच्यांनी सांगितले. या कारखान्यासाठी सूरत व मुंबईतून हवाला मार्फत पैसे जात होते. याप्रकरणी आतापर्यंत सात जणांना अटक करण्यात आली आहे. डीआरआयने ऑपरेशन क्रिस्टल ब्रेक

नावाने विशेष मोहिम राबवून भोपाळमेफेट्रोन (एमडी) केली. या कारवाईत मध्यप्रदेश, महाराष्ट्र, गुजरात आणि उत्तरप्रदेश अशा अनेक राज्यांमध्ये एकाचवेळी छापेमारी करून सात जणांना अटक करण्यात आली आहे. डीआरआयकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, १६ ऑगस्टला भोपाळ

जिल्ह्यातील हुजूरमधील जावदशिवपूर (इस्लामनगर) येथे कारखान्यावर छापा टाकण्यात आला. या कारवाईत ६१ किलो २०० ग्रॅम द्रव स्वरूपातील एमडी जप्त करण्यात आला. आंतरराष्ट्रीय बाजारात त्याची किंमत सुमारे ९२ कोटी रुपये आहे. याशिवाय या कारवाईत ५४१ किलो ५३० ग्रॅम कच्चा माल जप्त करण्यात आला. यात मिथिलीन डायक्लोराईड, अॅसिटोन, मोनोमिथाईल अमाईन, हायड्रोक्लोरिक अॅसिड आणि २-ब्रोमो यांच्या समावेश आहे. याशिवाय एमडी निर्मितीसाठी लागणारी उपकरणेही डीआरआयने जप्त केली आहेत. कोणालाही संशय येऊ नये, यासाठी कारखाना चारही बाजूंनी झाकून

ठेवण्यात आला होता. या कारवाईत दोन रसायनशास्त्राचे चांगले ज्ञान असलेल्या दोन आरोपींना अटक करण्यात आले आहे. त्यानंतर उत्तरप्रदेशातील बस्ती येथे एका महत्त्वाच्या आरोपीला अटक करण्यात आली. तो भिवंडी (मुंबई) येथून भोपाळला कच्चा माल पुरवण्याचे काम पाहत होता. याशिवाय, मुंबईतील दोन पुरवठादार व रसायन वाहतूक करणाऱ्याला अटक करण्यात आली. प्राथमिक तपासात असे उघड झाले की सूरत व मुंबई येथून हवाला मार्गे पैसे भोपाळला पाठवले जात होते. एमडी तयार करण्यासाठी लागणारे कच्चे साहित्य भिवंडी येथून डोलाच्या सूचनेनुसार पाठवले जात होते.

विवाहबाह्य संबंधांची वाच्यता होऊ नये म्हणून पोटच्या मुलीचाच छळ

■नवी मुंबई। प्रतिनिधी :

विवाहबाह्य संबंधांची मुलीकडून वाच्यता होऊ नये, यासाठी आईनेच १२ वर्षीय मुलीचा मानसिक व शारीरिक छळ केल्याची घटना समोर आली आहे. मुलीने तिच्यासोबत घडत असलेल्या घटना डायरीत नोंद केल्या असून, ही डायरी वडिलांच्या हाती लागल्याने या प्रकरणाला वाचा फुटली. वडिलांनी पोलिसांकडे तक्रार केली असून, पोटाच्या मुलीचा

छळ करणाऱ्या महिलेवर गुन्हा दाखल केला आहे. ऐरोली परिसरात राहणाऱ्या कुटुंबातील महिलेचे विवाहबाह्य प्रेमसंबंध होते. याची चाहूल तिच्या १२ वर्षीय मुलीला लागली होती. तिच्याकडून वडिलांना सांगितले जाऊ नये, यासाठी महिला पोटाच्या मुलीला सतत दहशतीखाली ठेवत होती. डायरी वाचल्यावर वडिलांना मुलीचा होत असलेला छळ लक्षात येताच त्यांनी रबाळे पोलिस ठाण्यात तक्रार दिली. त्यानुसार अल्पवयीन मुलीचा शारीरिक व मानसिक छळ केल्याप्रकरणी तिच्या आईवर गुन्हा दाखल केला आहे. तिला विनाकारण मारहाण करणे, जेवण न देणे, आजारी असल्यास उपचार न करणे असे प्रकार सुरू होते. शिवाय तिला सतत मारण्याची धमकी दिली जात होती. यामुळे मानसिक धक्क्यात गेलेली ही मुलगी रात्री-अपरात्री झोपेत घाबरून दचकून उठत असे.

घरांचा ताबा न देता दीड कोटीची फसवणूक

■नवी मुंबई। प्रतिनिधी :

वेगवेगळ्या गुहप्रकल्पांत घर खरेदी केलेल्या व्यावसायिकांला घरांचा ताबा न देता १ कोटी ४७ लाखांचा अपहार केल्याप्रकरणी मोनार्च कंपनीवर सीबीडी पोलिसांनी गुन्हा दाखल केला आहे. तक्रारदाराने २०११ मध्ये सहा घरांच्या खरेदीसाठी पैसे

दिले असून, अद्याप त्यांना घराचा ताबा दिलेला नसून कंपनीचे कार्यालयही बंद अवस्थेत आहे. सीवूड परिसरात राहणारे ट्रान्सपोर्ट व्यावसायिक सियाराम गर्ग हे २०११ मध्ये घर खरेदीच्या प्रयत्नात होते. यावेळी त्यांनी मोनार्च कंपनीच्या

सीबीडी कार्यालयात जाऊन गोपाळ ठाकूर, हसमुख ठाकूर व रामनिवास अग्रवाल यांच्याकडे घरासंदर्भात चौकशी केली होती. यावेळी मोनार्च कंपनीच्या वेगवेगळ्या प्रकल्पांची माहिती घेऊन त्यांनी सहा घरांच्या खरेदीसाठी १ कोटी ४७ लाख रुपये दिले होते. तीन आरोपींवर गुन्हा दाखल पैसे देऊन अद्यापपर्यंत त्यांना कोणत्याच घराचा ताबा दिलेला नाही. फसवणूक झाल्याचे लक्षात येताच गर्ग यांनी सीबीडी पोलिसांकडे तक्रार केली होती. त्यानुसार गोपाळ ठाकूर, हसमुख ठाकूर व रामनिवास अग्रवाल यांच्यावर गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

सर्वेक्षणात ठाण्यात १०९ बेकायदा बांधकामे

■मुंबई। प्रतिनिधी :

उच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर बेकायदा बांधकामांना आज्ञा घालण्यासाठी ठाणे महापालिकेने विशेष मोहीम सुरू केली असून आतापर्यंत केलेल्या सर्वेक्षणात ठाण्यात १०९ बेकायदा बांधकामे आढळून आली आहेत. त्यात, सर्वाधिक ७४० बेकायदा बांधकामे ही दिव्यात असल्याची कबुली ठाणे महापालिकेच्यावतीने सोमवारी उच्च न्यायालयात देण्यात आली. तसेच, पुरेसे पोलीस संरक्षण उपलब्ध नसल्याने बेकायदा बांधकामांवर गणेशोत्सवानंतर कारवाई केली जाईल, असेही महापालिकेच्यावतीने न्यायालयाला सांगण्यात आले. बेकायदा बांधकामांना आज्ञा

घालून ठाणे शहर शंभर टक्के नियोजित शहर बनवण्यासाठी महापालिका सर्वतोपरी प्रयत्न करत असल्याचा दावाही महापालिकेने यावेळी केला. त्याचाच भाग म्हणून बेकायदा इमारतींवर कारवाई करतानाच बेकायदा इमारत उभी राहत असल्याची माहिती मिळताच त्यावरही तातडीने कारवाई केली जात असल्याचे महापालिकेच्यावतीने वरिष्ठ वकील आशुतोष कुंभकोणी आणि वकील मंदार लिमये यांनी

न्यायमूर्ती गिरीश कुलकर्णी आणि न्यायमूर्ती आरिफ डॉक्टर यांच्या खंडपीठाला सांगितले. बेकायदा बांधकामांना जबाबदार महापालिका अधिकाऱ्यांवरही शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येत असून पुढील कारवाईबाबत सरकारला प्रस्ताव पाठवण्यात आल्याचेही कुंभकोणी यांनी न्यायालयाला सांगितले. याशिवाय बेकायदा बांधकामांचा पाणी पुरवठा खंडीत करण्यात आला आहे. त्यानुसार, २७५

बांधकामांची नळजोडणी कापण्यात आली आहे तर, ८९ बोअरवेल बंद करण्यात आले असून ४३ पाण्याच्या मोटार जप्त करण्यात आल्याची माहितीही महापालिकेच्या वतीने न्यायालयाला देण्यात आली. त्याचप्रमाणे, आतापर्यंत २२७ इमारतींवर कारवाई करण्यात आली असून त्यात १७५ इमारती पूर्णपणे पाडण्यात आल्या आहे, तर ५२ इमारतींवर अंशतः कारवाई केली गेली आहे. याशिवाय, महाराष्ट्र प्रादेशिक नगर नियोजन (एमआरटीपी) कायद्यातर्गत ४४ गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत. बेकायदा बांधकामांचा वीजपुरवठा खंडीत करण्याबाबत खासगी आणि सरकारी कंपन्यांशी चर्चा सुरू

आहे. याशिवाय, बेकायदा इमारत पाडल्याने निर्माण होणाऱ्या राडारोड्याची शास्त्रीय पद्धतीने विल्हेवाट लावली जात असल्याची माहितीही कुंभकोणी यांनी न्यायालयाला दिली. बेकायदा इमारती पाडण्यासाठी आतापर्यंत चार कोटी रुपयांच्या आसपास खर्च आला. ही रक्कम अशीच वसूल न करता ती संबंधित जमीन मालक किंवा इमारत मालकाकडून मालमत्ता कराच्या माध्यमातून वसूल केली जाईल, असेही कुंभकोणी आणि लिमये यांनी न्यायालयाला सांगितले. त्यावर, ही रक्कम देखील दंड आकारून वसूल करण्याची सूचना न्यायालयाने महापालिकेला केली.

बनावट 'शालार्थ आयडी'ने लिपिक बनलेल्या सख्ख्या भावांनाही बेड्या

■नागपूर। प्रतिनिधी :

बनावट शालार्थ आयडीद्वारे नियुक्ती झालेल्या नामपुरातील दोन लिपिकांना अटक करण्यात आली आहे. आश्रयाची बाब म्हणजे दोन्ही आरोपी हे सख्खे भाऊ आहेत. या अटकेनंतर आता या घोटाळ्यातील अटक आरोपींची संख्या २० झाली आहे. दरम्यान, या घोटाळ्यातील प्रमुख 'लिंक' असलेल्या नीलेश वाघमारेची कसून चौकशी सुरू असून त्याने काही अधिकारी व संस्थाचालकांची नावे घेतली आहे. त्यामुळे येत्या काही दिवसांत अटकसत्र वाढण्याची शक्यता वर्तविण्यात येत आहे.

बनावट शालार्थ आयडी प्रकरणात रवींद्र पाटील यांच्या तक्रारीवरून सायबर पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला होता. या प्रकरणात पोलिसांकडून सखोल तपास सुरू आहे. एसआयटीकडूनदेखील विविध 'लिंक' शोधण्यावर भर देण्यात येत आहे. या चौकशीदरम्यान हुडकेश्वर येथील श्रावणजी वाटकर उच्च प्राथमिक शाळेतील कनिष्ठ लिपिक मंगेश केशव निनावे (३५) व नंदनवनमधील केशवनगर उच्च प्राथमिक शाळेतील कनिष्ठ लिपिक मनीषकुमार केशव निनावे (३२) यांची नावे समोर आली. दोघेही सख्खे भाऊ असून त्यांचे राहणे ओंकारनगर येथील प्रज्योती कोर्ट अपार्टमेंट येथे राहणे आहे. या दोघांचीही नियुक्ती बनावट शालार्थ आयडीच्या माध्यमातून झाली होती.

नागपूर पोलिसांच्या नाकावर टिच्चून पुन्हा निघतोय हुक्क्याचा धूर

■नागपूर। प्रतिनिधी :

शहरातील काही कॅफेमध्ये सर्रासपणे अवैधपणे हुक्का पुरविला जातो. आश्रयाची बाब म्हणजे पोलिसांची कारवाई झाल्यावरदेखील काही वेळातच परत त्यांच्याकडून हुक्का विक्रीला सुरुवात होते. अंबाझरी पोलिस ठाण्याच्या हद्दीतील सॅफ्रॉन कॅफेमध्ये कारवाई झाल्यावर तिसऱ्या दिवशी परत विक्री सुरू असल्याचे आढळून आले. तीन दिवसांत पोलिसांनी कॅफेमालकासह २० जणांवर गुन्हे दाखल केले आहेत. त्यात ग्राहकांचादेखील समावेश आहे. गोकुळपेठेतील सॅफ्रॉन कॅफे येथे दि. १४ ऑगस्ट रोजी रात्री पावणेदोन वाजता गुन्हे शाखेच्या अमली पदाथ विरोधी पथकाने धाड टाकली होती. त्यावेळी तेथे अवैधपणे ग्राहकांना हुक्का

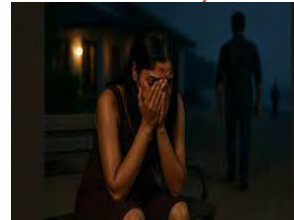

पुरविल्या जात असल्याची बाब समोर आली होती. पोलिसांनी हुक्का पार्लर चालविणारा सॅफ लतिफ नागानी (३१, सतरंजीपुरा), फैजान सल्लिम नागानी (३१, सतरंजीपुरा), तेथे काम करणारे रितेश गौतम भावे (३०, अंबाझरी, हिलटॉप), पीयूष गजानन काळपांडे (२१, हिलटॉप, अंबाझरी) व एका अल्पवयीन मुलाविरोधात गुन्हा दाखल केला होता. तसेच तेथे ग्राहक म्हणून बसलेल्या

अभिलाश गौतम भावे (३३, अंबाझरी हिलटॉप), अर्धजित मोहन वासनिक (३०, समथनगरी), विपीन प्रल्हाद राऊत (३१, कामगारनगर), शंतनु गणेश जयस्वाल (३०, रामनगर), विश्वा पारस मेहता (३०, सदर), सलमान जावेद अजानी (५०, भद्रावती, चंद्रपूर), शंतनु प्रभाकर देठे (२९, म्हाळगीमगर), ऋत्विच जितेंद्र भावसार (३२, अहमदाबाद, गुजरात) यांच्यासह

चार महिलांविरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला होता. मात्र कारवाई झाल्यावर परत तेथे हुक्का विक्री सुरू झाली. दि. १७ ऑगस्ट रोजी रात्री २ वाजून ५० मिनिटांनी अंबाझरी पोलिस ठाण्याच्या पथकाने धाड टाकली. तेथे हुक्का पुरविल्या जात होता. पोलिसांनी कॅफे मालक अभिलाश गौतम भावे (३३, हिलटॉप, अंबाझरी), रोहित नरेशसिंग ठाकूर (२५, शांतीनगर मार्ग), रजा अनवीर शेख (२२, शांतीनगर) व फैजान रफीक शेख (२३, हंसापुरी) यांच्याविरोधात गुन्हा दाखल केला आहे. अभिलाश भावे हा कॅफे मालक असल्याची बाब समोर आली. मात्र पहिल्या धाडीत याच अभिलाशाला पोलिसांनी ग्राहक म्हणून दाखविले होते.

'तुझ्या गर्भातील बाळ माझे नाही, गर्भपात कर'

■मुंबई। प्रतिनिधी:

तुझ्या गर्भातील बाळ माझे नाही, त्यामुळे गर्भपात कर, असं दम देत पतीने आपला शारीरिक, आर्थिक व मानसिक छळ चालविल्याची तक्रार रहाटगाव येथील एका माहेरवाशिणीने नांदगाव पेठ पोलिसांत नोंदविली आहे. या प्रकरणी पोलिसांनी २२ जुलैला तिचा पती अक्षय रमेश गाडगे (२९) व एक ६५ वर्षीय महिला (दोघेही रा. पात्र, जि. अकोला) यांच्याविरुद्ध कौटुंबिक छळाचा गुन्हा नोंदविला. लग्नानंतर दुसऱ्याच दिवशी

तू लग्नात माहेरहून काहीच आणले नाहीस. आम्हाला चारचाकी गाडी व एसी पाहिजे. त्यासाठी पाच लाख रुपये व सोन्याचा गोफ घेऊन ये, असे पती व सासूने तिला बजावले. ती बाब तिने आईला सांगितल्याने लग्नाच्या तिसऱ्या दिवशी ६ डिसेंबर २०२४ रोजी विवाहितेच्या आईने अमरावती येथून सोफा, देवघर, डायनिंग टेबल मुलीच्या सासरी पाठविले. माहेरी बोलण्यास बंदी त्यानंतरही विवाहितेचा छळ सुरूच राहिला. तिला माहेरी फोनवरूनदेखील बोलण्यास मज्जाव करण्यात आला. पतीने तिच्या चारित्र्यावर संशय घेऊन तिला अनेकदा शिवीगाळ व मारहाण केली. पती अक्षयने पत्नीला तिच्या आईने तिच्यासाठी घेतलेली स्कूटी व लॅपटॉपदेखील सासरी आणायला लावला.

डॉक्टर अडकला सेक्सटॉर्शनमध्ये, इन्स्टाग्रामवरील तरुणीने उकळले ९५ लाख रुपये

■मुंबई। प्रतिनिधी:

वडाळ्यात राहणारा ३२ वर्षीय डॉक्टर सेक्सटॉर्शनचा बळी ठरला आहे. इन्स्टाग्रामवर भेटलेल्या एका तरुणीने त्याच्याशी अश्लील संभाषण करून त्या आधारे त्याच्याकडून ९५ लाख रुपये उकळले आहेत. नंतर ही अश्लील छायाचित्रे प्रसारित करण्याची धमकी या तरुणीने दिली होती. तक्रारदार डॉक्टर अस्थिरोगतज्ज्ञ असून मुंबईच्या नामांकित रुग्णालयात काम करतो. फेब्रुवारी महिन्यात इन्स्टाग्रामवर त्याची ओळख सौम्या अवस्थी नावाच्या तरुणीशी झाली. तिने चॅटिंगद्वारे ज्ञानसागर वैद्यकीय महाविद्यालय शिक्षण घेत असल्याचे सांगितले. मी मूळची दिल्लीची आहे. माझे आई वडील दिल्लीत राहतात. बालपणापासून एकटी असल्याचे सांगत डॉक्टरची सहानुभूती

मिळवली. गोड बोलून सौम्याने त्याला आपल्या मैत्रीच्या जाळ्यात ओढले. डॉक्टर जाळ्यात फसल्यावर सौम्याने डॉक्टरशी अश्लील संभाषण करण्यास सुरुवात केली. तिच्या सौंदर्याच्या जाळ्यात अडकलेला डॉक्टरही तिच्याशी अश्लील संभाषण करू लागला. त्यानंतर सौम्याने डॉक्टरला आपले अश्लील छायाचित्र पाठवले आणि डॉक्टरला देखील त्याचे अश्लील छायाचित्रे आणि चित्रफिती पाठविण्यास भाग पाडले. मी लवकरच मुंबईला येईन असे प्रलोभन दाखवले.

या काळात तिने डॉक्टरकडून अनेक महागड्या भेटवस्तू मागून घेतल्या होत्या. २ मे रोजी सौम्याने डॉक्टरला मोठा धक्का दिला. माझा मोबाईल घ्यालंङड्या हॅकरने पेपासिस या साॅफ्टवेअरद्वार हॅक केला असून आपले अश्लील संभाषण (चॅट) आणि चित्रफिती (न्यूड व्हिडिओ) त्याच्याकडे गेले आहेत. पुढील ६५ तासात जर अडीच कोटी रुपये (३.१० बिलिऑन) नाही दिले तर हॅकर हे अश्लील छायाचित्र प्रसारित करेल असे सांगितले. त्याने सौम्याकडे हॅकरची माहिती मागितली. मात्र तिने दिली नाही. मी दागिने विकून, पैसे उसने घेऊन हॅकरला पैसे देण्याची जुळवाजुळव करत असल्याचे सौम्याने सांगितले. या प्रकाराने डॉक्टर घाबरला होता. आता तो पुरता फसला हे लक्षात आल्यावर सौम्याने पुढचा डाव टाकला.

योगेवाडीजवळ बस-कंटेनरची भीषण धडक, नऊ जण जखमी

■तासगाव। प्रतिनिधी :

गणपतीपुळे देवदर्शनासाठी निघालेल्या भाविकांच्या आनंदयात्रेला, मंगळवारी सकाळी भीषण अपघाताचे ग्रहण लागले. तासगाव तालुक्यातील योगेवाडी फाट्याजवळ कंटेनर, एसटी बसचा भीषण अपघात झाला. या धडकेत बसचालकासह नऊ जण जखमी झाले असून एकाची प्रकृती चिंताजनक आहे. अपघात गुहागरस्त्र विजापूर राष्ट्रीय महामार्गावर झाला. धडकेची तीव्रता इतकी प्रचंड होती की बसचा पुढील भाग पूर्णपणे चककाचूर झाला. घटनास्थळी क्षणभरातच भीषण ओरड, धावपळ आणि रक्तबंबाळ दृश्य निर्माण झाले.

काही काळ महामार्गावर प्रचंड वाहतूक कोंडी झाली. जखमींमध्ये बसचालक गोरख तुकाराम पाटील (वय-४५) यांच्यासह मालन दत्तात्रय पाटील (७०), काजल विशाल पाटील (३०), रुक्मिणी भीमराव पवार (५५), कमल वसंत पवार (६०), सुलाबाई गणपतराव पाटील (६०), रंजना दिलीप पाटील (४५), आदिरा विशाल पाटील (७) व शालन वसंत पाटील (५५) या प्रवाशांचा समावेश आहे. घटनास्थळी योगेवाडीचे पोलीस पाटील मोहन सुर्ववंशी, मणेरजुरीचे पोलीस पाटील दीपक तेली यांच्यासह स्थानिक ग्रामस्थांनी मदतकार्य सुरू केले. सर्व जखमींना प्रथम तासगाव ग्रामीण रुग्णालयात दाखल करण्यात आले, तर गंभीर जखमींना सांगली सिव्हिल हॉस्पिटलमध्ये हलवण्यात आले आहे.

कावड-पालखी सोहळ्यातील ट्रॅक्टरचा अकोला दगडीपुलाजवळ अपघात, २२ भाविक जखमी

■अकोला। प्रतिनिधी :

श्री राजराजेश्वर कावड-पालखी सोहळ्यातील सर्वात मोठी कावड म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या डाबकी रोडवासी कावडमध्ये सहभागी झालेल्या भाविकांच्या ट्रॅक्टरला रविवारी रात्री अकोल्यातील दगडीपुलाजवळ अपघात घडला. या दुर्घटनेत ट्रॅक्टरमधील २२ भाविक जखमी झाल्याची माहिती आहे. जखमींना तातडीने शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे, जिथे

त्यांच्यावर उपचार सुरू आहेत. वैद्यकीय सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, सर्व जखमींची प्रकृती धोक्याबाहेर आहे. घटनेची माहिती मिळताच भाजप आमदार रणधीर सावरकर यांच्यासह अन्य पदाधिकारी घटनास्थळी धावले आणि जखमींवर उपचार करण्यासाठी त्यांना तातडीने मदत मिळवून दिली. वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या अधिष्ठाता डॉ. मीनाक्षी गजभिये यांना जखमींची योग्य ती काळजी घेण्याच्या सूचना दिल्यात. घटनेमुळे

पोलिसांची खबरदारी अपघातानंतर पोलिसांनी रस्ता मोकळा करून जखमी भाविकांना उपचारासाठी तातडीने रवाना केले. या दुर्घटनेमुळे कावडयात्रा काही काळासाठी थांबविण्यात आली होती. पोलिसांनी घटनास्थळावरून मार्ग मोकळा केल्यानंतर भाविकांनी पुन्हा उत्साहाने कावडयात्रा पुढे सुरू केली. प्रशासनाने तातडीने उपाययोजना करीत जखमी भाविकांच्या उपचारासाठी पुढाकार घेतल्याने कावडयात्रा सुरळीत सुरू झाली.

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमाणी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय - गाला नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र), येथे छापून रुम नं. १०३, कुणाल कुटीर बी बिल्डींग, नवघर रोड, हनुमान मदिराजवळ, भाईंदर (पूर्व), जि. ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिद्ध केले. संपादक - डॉ. श्री. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची राहिल, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षच्या आधील राहतील. (या वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणाऱ्या बातम्या / लेख / जाहिराती यांची जबाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक, आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहिल.) भ्रमणध्वनी - ७४००००१४७४. Email : marathiekikaran2021@gmail.com